

TOPRAK

Aylık Ülkü Dergisi

Kardeş Kanı

Prof. Dr. Cezmi Türk

Din Hürriyeti

Prof. Dr. Şakir Berki

İslâmda Tevekkül

Ali Himmet Berki

Komünist Esiri Türkler

Müstecip Ülküsal

Ergenekon Bayramı

Cemal Oğuz Öcal

Besmele Çeken Matmazel

Komünist Muharrirler

TOPRAK

Aylık Ülkü Dergisi

Sahibi
ve

Bu sayıda yazı işlerini
fillen idare eden

Darendelloğlu
ILHAN EGEMEN

Baş Yazarı :

Prof. Dr. CEZMİ TÜRK

Dalmlı Yazarları :

Prof. Dr. Şakir Berki
Prof. Abdülkadir İnan
Arif Nihat Asya
Nejdet Sançar
Hikmet Tanyu
Ziya İlhan Zalsoğlu
Cemal Oğuz Öcal
Enver Tuncalp
M. Sald Çekmegil
Ziyaeddin Babakurban
Yücel Hacaloğlu
Ali Sald Yüksel

Idarehane :

Beyazıt, Aydın Saray No. 17
Telefon : 22 47 28

Muhabere Adresi :

Posta kutusu 30 — Beyazıt - İst.

Bu sayının teknik yardımcısı :

Z. Babakurban

Abone :

Senelik 6 lira
Memur - Subay - Talebeye 5 lira.
6 aylık istisnasız 3 lira

Basıldığı yer :

Beyazıt Matbaası

A Ğ İ T (*)

— Londra Şehitlerine —

Hepiniz tığ gibi gençtiniz birbirinizden
Çiçeği burnundaydı çoğunuzun.
Bu muydu kaderiniz, bu muydu
alınınızdaki yazı?
Kim gülecek yüzlerine şimdi, çocuk
çocuğunuzun...
Gökten yere düşmediniz göklere
yükseldiniz

Allah'a kavuştunuz katile katile
Gözlerimizi mendillere koysak da boş
Başımızı taşlara çalsak da nafle...
Biri var Şehitler yurdunda sizi bekleyen
Alnında yıldız, göğsünde hilâl
Gelin diyor, Şehit kardeşlerim gelin
... Ve ağuşunu açmış MUSTAFA KEMAL.
Suat Nalbantoğlu

(*) Yakında çıkacak olan ŞAŞKIIN KİŞİ
adlı şiir kitabından.

Atatürkü benimsemekle
Sahtekârlığın zirvesine
ulaşmış olan SOLCU
sapıklara karşı

Türk
Milliyetçilerinin
Kalemikle

ATATÜRK

Toprak yayınları arasında
ÇIKIYOR ...

Bu sayımız 7350 adet basılmıştır

KARDEŞ KANI

Prof. Dr. Cezmi TÜRK

Greko - LAtin milletlerin demokrasilerinde siyasi tahrikler artık an'ane hal'ne gelmiş ve bu yüzden yirminci yüzyılın ilk yarısında türlü çarpışmalar, ayaklanmalar ve hattâ KIZIL KURTLARIN da katılması ile kanlı ihtilaller olagelmıştır. Bu yüzden dökülen insan kanının haddi hesabı yoktur.

Demokrasinin anayurdu diye anılan Yunanistandan başlayarak, İtalyada, İspanyada, Fransada ve bilhassa Güney Amerika ülkelerinde son elli yıl içinde olup geçen; hâlâ da her yıl ve hattâ her ay vukua gelen siyasi hâdiseleri hatırlamak, aklı başında olan insanları düşündürmeğe ve endişeye düşürmeğe yeter.

Yurdumuzda da DEMOKRASİ'yi böyle anlayan, böyle görmek isteyen ve millî varlığımızı KARDEŞ KANI ile boyamak ve lekelemeğe çalışan kuduz ihtirashî siyasetçiler türemeğe başladığı maalesef görülmektedir.

Halbuki asil milletimiz ağır karakterli, serinkanlıdır. Kardeş katili olmağa zorlanacak veya bu yolda tüketilecek bir millet değildir.

Türkiyedeki demokrasiyi Greko - LAtin tipte kanlı kavgalara sürüklemek isteyenlerin başında kendilerini SOSYALİST sanan veya bu nam altında maskeleyen çalışan KIZIL KURTLAR yâni komünist militanları da başta gelir. Fakat onlar daima kalabalıkların arasına saklanır, başkalarını elebaşı olarak ortaya atar, kendileri kanlı komitaciliklerini belli etmemeye çalışırlar.

Yirmi beş yıldanberi Yunanistanda, İspanyada, Fransada, Brezilyada, Arjantinde, Meksikada, Kübada, Bolivyada ilh. olup bitenlere uzaktan bakmak dahi, birer mezbahaya benzeyen bu memleketlerde ne türlü kanlı - kızıl hâileler cereyan ettiğini anlamağa yeter.

Aslında kuzeyli, serinkanlı ve kahraman olan milletimizi hangi maksat, sebep ve bahane ile olursa olsun kardeş kanı dökmeğe teşvik edenlerin; millî birlik ve varlığımızın bir numaralı düşmanları ve katilleri olmağa çabaladıklarını unutmuyalım.

Kızıl kurtların kanlı tahriklerinden korunalım. Genç ve körpe demokrasimizi KARDEŞ KANI ile boyamaktan ve Greko - LAtin tipi dejenere demokrasilerin durumuna düşürmekten sakınalım.

KOMÜNİST MUHARRİRLER

Kemal Fedai COŞKUNER

Bugün cemiyetimizin bekası demek olan ruh yapısına; rejimle müstenit devam edegelen hukuk nizamına en büyük hasmın birinci derecede komünizm olduğunda şüphesiz yoktur. Bunların hücum taktikleri her memleketin bünyesine, kanunlarına göre değişir. Bizdeki komünistlerin sinsice hareket etmeleri bu bakımdandır. Bu şekil hareket tarzları ile çok tehlikeli olabilmektedirler.

Gizli yollardan öyle sinsice hareket ettikleri görülmüştür ki, Atatürk'ü asla sevmedikleri halde bazan serapa Atatürk'çü kesilerek yaygaralar koparırlar. Bu memleketi şimal medeniyetine değil, Batı medeniyetine götüren inkılâpları benimsemedikleri halde bazı haller olur müfrit denecek derecede inkılâpların bir numaralı müdafii rolüne bürünürler. Kısaca bir sis perdesi altına gizlenerek, zehirli ideolojilerinin malûm olan hedefine doğru rüzgârın esisine göre yön değiştirip; cemiyetimizin bünyesini, mânevî değerlerimizi kundaklamaktan geri kalmazlar. Çöreklenmiş yılanlara benzerler. Zehirlenmiş gizli gizli, fırsat buldukça bu milletin hayat damarlarına akıtmakla hedeflerine yaklaşmış olmanın büyük sevincini duyarlar. Bunlar insanlığın kemirgenleridir. Gayeleri cemiyetlerin ruh özünü emip bitirmek, insanları sadece «madde ilâhtır» diyen, ruhsuz, köksüz yığıntılar haline koymaktır.

Bu durum böylece bilinen bir gerçek olduğuna göre dikkatlerimizin içimizdeki yerli komünistler üzerine çekilmesi bir zaruret olur. Bunların bir kısmı el'an hapis hanelede mahkûmiyetlerini tamamlamakla meşguldür. Bir kısmı henüz kanunun takibinden kendilerini koruyabilmek için gizli yollardan icrayı faaliyet etmektedir. Üçüncü kategoriye dahil olanlar ise mahkûmiyetlerini tamamlamış olup aramızda serbestçe aynı yolun yolcusu olarak dolaşanlardır.

Cezalarını tamamlamış, hürriyetlerine

kavuşmuş olan bu bedbahtların hiçbirisi işgal edilmiş, saf birer çocuk tipinde değildir. Bilâkis hepsi ne yaptığını bilen, münevver geçinen; bir fikre, bir kanaata sahip kimselerdir. Böyle olduğuna göre bunlar cezalarını tamamlamakla, aklanıp paklanıp dürüst vatandaşlar haline geldiğine hükmedebilir miyiz? Ceza ve cebir hiçbir zaman fikir ve kanaatları değiştiremez. Akli başında bir komünistin: «Bırakın ben komünistlikten vazgeçtim» demesi, bu yöndeki kanaatını değiştirmesinden değil, onu böyle söyleten dört duvar arasındaki küf kokan odaların korkulu kâbusudur. Her akli selim sahibi insan tarafından bu böylece kabul edileceğine göre; cezalarını tamamlamış olarak aramızda serbestçe dolaşan şu komünistler, memleketimiz için Sovyetler hesabına çalışan ajanlardan daha mı az zararlıdır?

İşin en acıklı ve üzerinde en titiz durulması gereken cephesi ise serbestçe dolaşan bu komünistlerin basın hayatına sızmış olmalarıdır. Pek çoğu hikâyeci, romançı, şair geçinen bu bedbahtların Türk basın hayatında bir zemin bulabilmeleri ciddi üzüntü vericidir. Komünist yazarların kalemlerinden bu memleketin hayrına bir damla düşmesine imkân ve ihtimal yoktur. Şu halde saf dimağları, genç nesli çala kalem geçinen bu satılmış milliyetsizlerin zehrinden nasıl koruyacağız?

Buraya bir istifham koyduktan sonra, gerçek münevverlerimizin, aydınlarımızın bu nokta etrafında ciddi olarak düşünmesi icap etmektedir. Bir millet olarak bütünlüğümüzü, benliğimizi idame ettirebilmek bakımından kalbimize yönelen bu tehlikenin imha çarelerini aramak zorundayız. Yarının kuvvetli Türkiye'sine emin adımlarla çıkabilmek için cemiyetimizin bünyesi; komünist kalemlerin ebediyen kırılmasını, onlara yazı hürriyeti tanınmasını icap ettirecek kanunî bir müeyyideye, v.s. tedbirlere şiddetle ihtiyaç duyulmaktadır.

Din Hürriyeti

Prof. Dr. Şakir Berki

Modern ana kanunların hepsi her insanın beğendiği dini kabulde ve onun icaplarını yapmaktaki serbestisini kabul etmeye mecbur kalmıştır. Zira, din ve vicdan hürriyeti kadar tabii hak tasavvur edilemez. Ancak din hürriyetini yalnız cami veya kiliselerde namaz kılmak ve tapınmak serbestisi şeklinde mahdut bir şümul ile tefsir etmemek icab eder. Bu itibarla «ibadete karışan mı var, herkes camiye gitmekte veya kiliselerde tapınmakta serbesttir» şeklinde din ve vicdan hürriyetini tarif etmek ve bu hürriyetin şümülünü çizmek isteyen beyanlar nakıstır. Zira, ibadet hürriyeti din hürriyetinin bütün şümülünü tayin edemez, çünkü ibadet, din ve vicdan hürriyetinin bir cüz'üdür, tamamını teşkil edemez. Bunun içindir ki İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi çok haklı olarak bütün insanların dileedikleri dini sohbetlerle, neşriyat ve hattâ tedris yolu ile yalnız milli hudutlar dahilinde değil, dünyanın her köşesinde yaymaya ve bu dini telkine çalışmaya hakkı bulunduğunu 18inci maddesinde açıkça bütün dünya insanlarına karşı ilân eylemiştir (1). Binaetice, bir müslüman da İslâmiyeti gerek öz yurdunda, gerek dünyanın her tarafında sohbetlerle, yazılarla ve hattâ konferans ve tedris yolu ile neşre, methe ve bu dinin propagandasını yapmaya, gerek esas teşkilât kanunları, gerek İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi icabından olarak mezundur. Bir şahsın bu dini bu suretle övmesi ve propagandasını yapması, bahane edilerek sair dinlere mensup olanlar veya dinsiz yaşamayı ihtiyar eylemiş olan fertler tarafından yobazlık, irtica ilh. gibi lâfızlarla mukabele göremez. Ke-

zalı bir müslüman da bir katoliğin veya yahudinin kendi dinini methetmesini vicdan ve din hürriyetinde riayeti gerekli hukukî ve medenî terbiyeye mugayir bir şekilde tenkide tâbi tutmaya haklı değildir. Ancak, İslâmiyet, evvelki dinlerin iptal edildiğini Kur'an-ı Kerimle ilân eylemiş olduğundan, her müslümanın bâtıl dinlerde ayak direyen hemcinslerini akıl ve mantık esaslarından ve irşad âdab ve nezaketinden hareket ederek irşada (2) ve sahih dine getirmeye uğraşmaya hakkı vardır.

Unutulmayacak cihet şudur ki, hiçbir din sahibi diğer hürriyetlerde olduğu gibi, din hürriyetinde de devletin nizamını yıkıcı, âmme menfaatlerini tehlikeye düşürücü, din sahasında samimi kalb taşıyan efradı istismar eyleyici sahte ve sarkat irşatlarda ve hareketlerde bulunamaz. Aksi hareket dinen ve hukuken cezayı muciptir.

1) Bu hususta teferruat için: Şakir Berki, Devletler Umumi Hukuku, Ankara, 1960, s. 123; keza, s. 126-127, not: 340.

2) Muhteşem Peygamber Hazreti Muhammed irşatlarını, vaizlerini ve hutbelelerini daima nezaket, nezahet çığırında başarmış ve dinleyenlerin İslâmiyete meylini ve bu dini kabul etmelerini daima kolaylaştırmıştır. Cenabı Hak Hz. Peygamberi esasen fıtraten kibar ve nezih yaratmıştır. Haşin ve asabî karakterli yaratılmasa idi, irşadları çok az müessir olurdu. Bu cihetler Kur'an-ı Kerimde beyan buyrulmaktadır.

BAYRAM

M. Said Çekmeçli

Bu bayram, küfrü yutanların değil, oruç tutanlarındır.

Bu bayram, mukallit maymunların değil; mutekit müminlerindir.

Bu bayram, batılı kayıranların değil; hayrı şerden ayıranlarındır.

Bu bayram, zalima karşı susanların, üstelik de bazı mazeretler kusanların değil; Allahın verdiği imkân nisbetinde, zalime balta asanlarındır.

Bu bayram, ne yöne atılırsa orada akan postun değil; daima, her yerde kibleye yönelen dostundur.

Bu bayram, Nemelâzımcıların değil; bana lâzımcılarındır.

Bu bayram, adı Amet olanların değil; ruhen ve aslen Mehmetlerindir.

Bu bayram, din ayrı, dünya ayrı deyip geçenlerin değil; din nedir, dünya nedir? Onu bihakkın seçenlerindir.

Bu bayram, din bir vicdan işidir diyenlerin değil; dindarlar er kisidir diyenlerindir.

Bu bayram, yalanların, dolanların ve nattâ otuz gün aç kalanların değil; pis menfaatler, mukadder âfetlere, hayvanî rahatlara paydos diyerek Allah aşkına dalarlarındır.

Bu bayram, gaflet içerisinde boğulanların değil; Resuller Resulüne muhabbetle doğrulanlarındır.

Bu bayram, Allahtan başka her şeyden korkanların değil; Allahtan başka bir şeyden korkmayanlarındır.

Bu bayram, daima şahsî çıkarı ile haşrolanların değil; Allahın dostuna dost, düşmanına düşman olanlarındır.

Bu bayram, küfre, esarete, zillete, sefaht ve sefalete... rıza gösterenlerin değil; bunların hepsiyle gücünün yettiği kadar döğüşen, yahut döğüşenlere yardım edenlerindir.

Ve nihayet:

Bu bayram, bu bilinen hakikatleri

unutun, söyleyemiyerek uyuşanların değil; hakkı her yerde, her devirde söylemeye, hatırlatmağa koşanlarındır.

Allahım! Biz âciz kullarını mübarek bayramlara lâyık eyle..

B İ Z

Damarımda dolayan Oğuz, Kürşad,

Fatih'in,

Yıldırım'm, Yavuz'un asil cevval kamıdır.

Ve zafer taşlarıyla tek bânisi tarihin,

İmanımız o necip ırkımm imanındır.

Bu imanda, bu kanda öyle bir kudret vardır

Olamaz dağ ve deniz onu durdurur bir set.

«Şu dünya bir başbuğa kâfi değildir,

dardır.»

Biliyor musun işte söy letendir bu kudret.

Zaferin güneşidir alımda parıldayan,

Baktımm'z yıldırım, savletimiz bir seldir.

Kalbimizde ateş-i aşk-ı millettir yanan

Onun uğrunda ölmek öldürmek tek

emel dir.

Korku değil bizlerde dağıtmızda gezemez

Oldukça biz bu kanla bu imanla müsellâh

İmansız ve ruhsuzlar bunu asla sezemez

Zira görmekte bizl çünkü Hazreti ALLAH*

Bilâl Karaalioğlu

* «Tövbe» sûresinin 40. «Mâide» sûresinin 57 nci âyetleri.

B. K.

S E L Â M

— Arif Nihat Asya'ya —

İçtim bu âb-ı hayattan ben sunduğun

câmla

Gezdim hem Leylâ'larla ve Mecnûn'larla

Bir daha tattım sende Mevlâna'nın aşkımm

Selâm sana benden ey Arif Nihat Asya.

Ali TUNÇ

Ergenekon Bayramı

Yazan: F. Cemal Oğuz ÖCAL

Artık, uzun ve sıkıntılı kış gecelerini geride bıraktık. İki gündüzenberi yeşil göz-
lü, güler yüzü ilkbahara kavuşmuş bul-
nuyoruz.

İlkbahar demek, tabiatte ve onu doldu-
rup mânalandıran canlılar arasında yep-
yeni bir hayatın başlaması demektir. Bu-
nun içindir ki, bu güzel ve sevimli mev-
simin girdiği ilk güne İranlılar (Nevruz),
Türkler (Yeni gün) adını vermişlerdir. A-
talarımız, yani Oğuzlarla Göktürkler ise,
bu uğurlu ve hayırlı günü (Ergenekon
Bayramı) olarak kutlardı. Bu milli bay-
ram, baharın ilk günü (21 mart) Orta
Asya, İran, Kafkas, Kıрым, Kazan, husu-
sile Azerbaycan ve kısmen Anadolu Türk-
leri arasında bugün dahi eski töre ve
geleneklere uygun şekilde kutlanmakta-
dır.

Nihat Sami Banarlı üstadımızın (Türk
Edebiyatı Tarihi) adlı kıymetli eserinde
de belirttiği gibi «Ergenekon, büyük bir
Göktürk boyunun çift sürerek, av avlana-
rak ve maden işleyerek yaşayıp çoğaldığı
kapalı ve mukaddes bir Türk yurdunun
adıdır.»

Büyük Türkçü ve düğündürtümüz rah-
metli Ziya Gökalp Bey, (Ergenekon Des-
tanı) başlıklı uzun şiirinde bu mukaddes
yurdu şöyle mısralamıştır:

Ergenekon, yurdun adı,
Börteçine, kurdun adı!

Ergenekon, bizim sanlı tarihimizde çok
mühim bir yer tutar. Mânası büyük ve
ibret derslerle doludur. Ergenekon, Türk
ırkının en karanlık ve uğursuz günlerde
dahi ne büyük işler başarabileceğini, en
korkunç engelleri nasıl bir iman ve kah-
ramanlıkla ortadan kaldırdığını an-
latan milli destanlarımızdan biridir. Her
Türk çocuğu - şaheser bir vatanseverlik,
aşk, feragat ve kahramanlık örneği olan-
bu egsiz destanı muhakkak okumalı ve
ezberlemelidir.

Şimdi, göğüslerimizi gurur ve iftiharla

kabartan, (Ergenekon Destanı) nı kısaca
özetleyelim:

Kahraman atalarımız Göktürkler, bun-
dan yüzyıllarca evvel, mukaddes Tanrı
Dağları eteklerinde bir cenneti andıran
gayet geniş ve zengin bir ülkede oturu-
yor, çok rahat bir ömür sürüyorlardı. Ku-
zey komşuları, onların bu güzel ve mutlu

B İ L ve A N

O güzelim gözlerin,
O mağrur bakışların,
Bir gün toprak altında
Kaybolacak inanım.

O nefis göğüslerle
O camm bacaklar,
Ve şahane dudaklar,
Kurtlarındır, kurtların.

Bil ki hiç kalmayacak
O süh kahkahalardan,
Ve göz yaşından eser,
Ne sırma saçından tel.

Amelin kapkaraysa,
İmanında pek zayıf,
Hem anasız kalacak,
Hem mumsuz duracağım.

O Alemi bakada
Gececek tek akçayı,
Unuttun sen dünyada,
Haydi kızım başladı:

Çılgınların balosu,
Rumba, Samba, Mambo, Ça,
İtalyano ha, ha, ha!
Şer Am'ı, bir cin daha...

Ey şaşkın, ey biçare,
Bu ne biçim yaşamak..
Bil ki bir Yaradan var,
Olur mu ondan kaçmak?.

Macit Beksaç

I. Ü. Rektörlük Yazı İşleri
Mümeyyizi

yaşayışlarını kiskanarak türlü kötülükler düşünmeye başladılar. Göktürklerin, hiç bir geyden haberleri yoktu. Bir gün, nasıl oldu bilinmez, bu kötü komşularının tuzağına düşüp yenildiler. Bu müthiş mağlûbiyet sonunda bütün malları yağma, yurtları imha edildi. Kendileri de, hayvanları da kılıçtan geçirildiler. Düşman öylesine zalim ve insafsız davranmıştı ki, o güzelim Türkelinde taş üstünde aş, omuz üstünde baş kalmamıştı.

Bu korkunç ölüm - dirim savaşında yalnız Göktürk Hakanı İlhan'ın Kayan adlı oğlu ile Nürküz ismindeki yeğeni ve bunların hâatunları kurtulabilmışti. Onlar da - bu beklenmedik felâket sonunda - kalpleri intikam ateşile yanıp tutuşarak, her karış toprağında silinmez hâatıraları bulunan, mübarek yurtlarını terketmek zorunda kaldılar. Kendileri gibi düşmandan kaçıp kurtulan birkaç işe yarar hayvanı da yanlarına alıp bilmedikleri ve görmedikleri bir ülkenin yolunu tuttular. Etrafı ağulmazdağlarla çevrili olan bu güzel ülkenin adı (Ergenekon) du. Burada tam 400 yıl kalarak çoğaldılar. Bu uzun yıllar içinde zenginlikleri de, kuvvetleri de arttı. Artık buraya sığamaz ve yerlerinde duramaz hale geldiler... İçlerindeki yurt öslemi ve millî kin duygusu, onları yakıp kavurmağa bağladı. Buradan mutlaka çıkmak ve düşmanlarından öç alarak o cennet yurtlarına tekrar kavuşmak istiyorlardı. Fakat bu iş hem çok zor, hem de tehlikeliydi. Zira Ergenekon dağları, onlara, bir türlü geçit vermiyordu. Nihayet usta ve akıllı bir demircinin önderliğile, tonlarla odun yakıp, bu dağlardan bir kısmını eriterek Ergenekon'dan çıkmağa muvaffak oldular. Lâkin nereye ve nasıl gideceklerini bilmiyorlardı. Bu sırada Tanrı, onlara boz yeveli bir kurt gönderdi. Tam zamanında ve bir Hızır gibi imdada yetişen BOZKURT, Türklerin öntüne düşerek, onları eski yurtlarına kavuşturdu. Burada düşmanlarla çok kanlı bir savaş yaptılar ve onları perişan ederek şanlı atalarının yurtlarına yeniden sahip

oldular. Bu parlak zafer üzerine, bütün Türk boyları, kurt başlı göök bayrağın altında toplandı. Sarsılmaz bir (Millî Birlik) kurdular ve evvelce olduğu gibi mutluluk içinde yaşamağa koyuldular.

Atalarımızın (Ergenekon) dan çıkışları baharın ilk gününe rastlar. Bugün - yurkarıda da belirttiğimiz gibi - bütün Türk ülkelerinde, millî ve an'anevî bir bayram olarak kutlanır.

Biz de, bu güzel geleneği (TOPRAK) okuyucularına hatırlatmak suretile, kahraman ve yurtsever atalarımızın mübarek ruhlarını şâdetmek istedik.

(Ergenekon Bayramı), hepimize, kutlu olsun!

F. Cemal Oğuz ÖCAL

RUBAİ

Beyhude geçen günlerin, anmayalım,
Aldanma sakın, âleme kanmayalım,
Fani deniyor ömrüne, insanların;
Zevketmene bak, dünyada yanmayalım.

★

Yanmış, yanıyor, âteşi pervaneyim,
Gelmış, gelecek aşık, gamhaneyim,
Rindane geçen, ömrünü berbat edip;
Mecnun denecek, ölçüde divaneyim.

★

Meyhane midir, içmeye gelmiş yâran,
Gülhane midir, gezmeye gelmiş yâran,
Bir hikmeti olmalıdır devranın;
Eir köprü müdür, geçmeye gelmiş yâran.

M. Turan Yanbeğ

AZERBAIJAN

Avukat Müstecib ÜLKÜSAL

Kıymetli «Toprak» mecmuasının 1960 Ocak sayısında çıkan yazımın, yukarıdaki başlık altında, bir seri halinde devam edeceğini vaad etmiştim.

Sovyet Rusya ve Kızıl Çin komünistlerinin esareti altında inleyen Türklerin yurtları, coğrafya bakımından, beş bölgeye ayrılmıştır. Azerbaycan, İdil - Ural, Kırım, Kuzey Kafkasya ve Türkistan (Batı ve Doğu Türkistan).

Bu Türk yurtları hakkında kısaca toplu bilgi vermeye çalışalım.

Azerbaycan, Kafkasyanın güney doğusunda, Hazer denizinin batısında, İran, Gürcistan, Ermenistan ve Kuzey Kafkasya arasında bulunmaktadır. Mesahai sathiyesi 92160 murabba kilometre olup nüfusu dört milyon civarındadır. Belçikanın üç misli büyüklüktedir. Rusya Azerbaycana İran'da bulunan Güney Azerbaycan'ı da koşarsak büyüklüğü bir misli daha artacağı gibi nüfusu da iki misline çıkar.

Azerbaycanlılar Türk ve müslümandırlar. Eskiden muhtelif hanlıklar kurmuşlar ve kendi egemenlikleri ile yaşamışlardır. Havas sınıfı ile hoca sınıfı Fars dilinin ve harsının tesirinde kalmış iseler de, halk kütlesi çaima öz türkçesini korumuş ve milli benliğini bununla yaşatmıştır. «Köroğlu», «Aşlı ve Kerem», «Aşık Garip» gibi destanlar Azerbaycan Türkünün edebiyat hazinesi olmuştur. Her devrin büyük şairlerinden olarak kalacak olan Fuzuli Azerbaycan'lıdır. Bazı şiirlerini evvelâ farsca, sonra türkçe yazmıştır. 19 uncu asır sonlarında yetişen yeni edipler, şairler, muharrirler ve bilhassa Mirza Fethali Ahondzade gibi piyes yazarları Azerbaycan Türk edebiyatında yeni bir milli ruh ve zihniyet ile büyük ileri hamleler yaptılar. Ahondzade'nin eserleri batı dillerine tercüme edildi; kendisine (Şarkın Molyer'i) lakabı verildi. Operet ve operaları Azerbaycan sahnelerinde oynanmaya başlandı. Bu suretle Azerbaycan Türkleri, gerek sahne ve gerek musiki sahasında Türk ilahlarının en ileride olanları halini aldı. «Ley-

lâ - Mecnun», «Arşın Mal Alan» operetleri bunların en meşhurlarından olup Rus, Gürcü, Ermeni ve Türkiye sahnelerinde de oynanmıştır. Azerbaycanda ilk Türkçe gazete «Ekinci» ismiyle 1875 te merhum Melekzade Hasan bey Zerdabi tarafından çıkarılmıştır.

1808 senesinde üstün Rus kuvvetlerine karşı şiddetli savaşlardan sonra teslim olmak ve Rusya'nın esaretine düşmek bahtsızlığına uğrayan Azerbaycan, 110 sene çektiği esirlik devrinin kendi egemenliği ile geçirmiş olsaydı, muhakkak ki bugün Türk - İslâm memleketleri içinde, en ileri kademede bulunacaklardan biri olacaktı. Bir asırdan fazla bir zaman Çarlığın her türlü baskı ve zulmüne uğramakla beraber, Azerbaycan esaret devrinde bile çok münevver yetiştirmiş ve 1917 ihtilâlinde istifade ederek 1918 senesinin 28 Mayıs'ında hâkimiyet ve istiklâlini ilân etmiştir.

Azerbaycan'ın merkezi, Hazer denizi kenarında, bir milyondan fazla nüfusu, senede 30 milyon ton petrol istihsali ile meşhur olan Bakû şehridir. Bolşevikler (Azerbaycan Cumhuriyeti)'ni istilâ ettikleri zaman Bakû'dan Rusyaya 4 milyar 800 milyon kilo petro ile 12 milyon kilo pamuk ve ipek eşya aşırılmışlardır (1).

Bakû aynı zamanda Rusya, İran, Orta Asya ve bilhassa Türkistan ile Batı Rusya ve Doğu Avrupa arasında bağlantı yapan çok önemli bir ticaret ve iktisat merkezidir. Hazer Denizi'nin en büyük limanıdır.

Azerbaycan'ın ikinci derecede önemli şehri «Gence»'dir. Azerbaycan Türklerinin en kuvvetli ilim ve irfan ocaklarından biridir. Burada yetişen öğretmen, muharrir, şair gibi münevverler Azerbaycan Türkünün milli hayatında çok önemli rol oynamışlardır.

Rusya Çarlığı, bütün Türk illerinde
Devamı S. 16 da

(1) Azerbaycan Cumhuriyeti. Yazan: Mehmet Emin Çesulzade, 1339, İstanbul.

İslâmiyette yanlış tefsire maruz kalmış bazı mefhumlar vardır. Bunlar kısmen dini felsefeye, kısmen hak ve tekvin âkidesine taallûk eder. Bu mefhumlardan biri de TEVEKKÛL mefhumudur. Bazı kimşeler müslümanların gerileme sebeplerinden birinin de tevekkül âkidesi olduğunu iddia ederler. Bunlar İslâm dininin maksadına vâkıf olmayan veya bililtizam zihinlerde şüphe ve tereddüt uyandırmaya çalışan İslâmiyetin muarızlarıdır. Bir defa merak edip de tevekküle ait Âyet ve Hadisleri tetkik etseler veya bilenlerden öğrenseler, böyle bir iddiada bulunmaktan belki çekineceklerdir.

Tevekkülün âtıl ve bâtil oturup Allahtan rızık ve işlerde muvaffakiyet beklemek demek olmadığı bir gûna şüphe ve tereddüde mahal kalmıyacak kadar aşikârdır. Her hükmü insanların menfaat ve ihtiyaçlarına ve hilkat kanunlarına muvafık olan İslâm dininde tevekkül mefhumunu iddia olduğuna gibi anlamağa aklen ve mantıkan da imkân yoktur. Çalışmaktan başka insan için dünya ve ahirette bir şey olmadığı, hiç ölmeyecekmiş gibi çalışıp yârın ölecekmiş gibi Allaha ibadet etmeyi tavsiye ve talim eden bir dinde, tevekkülün ataletine sebep olması düşünülemez. Bir Hadisi Şerifte helâl rızık talep etmek her müslüman üzerine vâcibdir. Diğer bir Hadisi Şerifte helâl rızık kesbetmek için, yorulup geceleri mazhari mağfiret olarak uyurlar. buyurulmuştur ki atalet ve tenbelliği taharri ve salî demek olan talep arasında bir münasebet yoktur.

Son asırlarda yer yer müslümanlarda görülen ataletin menşei tevekkül âkidesinde değil, başka hususlarda aramak lâzımdır. Bunların başında cehalet ve ahlâksızlık yer alır. Fakru zaruret gibi ruh ve irade üzerinde müessir ve tahripkâr haller de düşünülebilir ise de, bunların menşei dahi cehalettir. Cehalet öyle bir hastalıktır ki, fitri istidatları felce uğratar, müptelâ olanları şurdan, idrakten, fikir ve muhakemeden mahrum kılar. Neticeleri bu kadar vahim olan cehaletin âkibeti tabiatıyla zillet ve sefalettir. Nitekim bugün Asya ve Afrikada yaşayan muhtelif dinlere mensup insanlar aynı haldedirler. Sebebi yine cehalettir. Tevekkül âkidesine

taan edenler, İslâm dünyasının teâlî devrindeki medeniyetinden ve tevekkülün bunların terakki ve itilâsına niçin mâni olmadığından bahsetmezler. Ya bu devirler hakkında malûmat sahibi değil'ler veya bilmezden gelirler. Aynı dünyanın mensupları olan Emeviler ve Abbasilerin, En-

Topraktan Haberler

ALİ HİMMET BERKİ: Temyiz Reisliğinden emekli, büyük İslâm âlimi A. Himmî Berkî bu sayımızdan itibaren Toprak yazı ailesine katılmış bulunuyor. Dergimiz için hazırladığı «İslâmda Tevekkül» başlıklı yazısını bu sayımızda büyük bir iltiharla neşrederken, dergimize gösterdikleri yakınlıktan dolayı aleni hürmet ve teşekkürlerimizi bildiririz.

İDAREHANEMİZİ ZİYARET: Son aylar içinde, Prof. Dr. Şakir Berkî, Trabzon mebusu Prof. Dr. Osman Turan, Prof. Dr. Abdülkadir İnan, İçel mebusu Rüstü Çetin, eski Doğu Türkistan genel sekreteri İsmail Yusuf Alptekin İdarehanemizi ziyaret etmişlerdir.

İKİ MESUT EVLENME:

Birkaç ay önce Spor ve Sergi Sarayı Müdürü arkadaşımız Fethî Gemuhluoğlu, geçen ay da dergimiz okuyucularının yakından tanıdığı Doç. Dr. Faruk K. Timurtaş evlenmişlerdir. Genç ve imanlı kardeşlerimize mesut günler dileriz.

Dr. HİKMET TANYU: Dergimiz yazarlarından, İlahiyat Fak. Asistanı Dr. H. Tanyu mesleki tetkikler için Almanya'ya gitmiştir.

TÜRK, TÜRKİSTAN: Dergimizin 7 ci kitabı Ord. Prof. Zekî Velidî Togan'ın Türk, Türkistan isimli eseri bu ayın sonunda çıkacaktır. Prof. Dr. Şakir Berkî,

EVEKKÜL

ET BERKİ

dülistüler, Selçukiler ve Osmanlıların dinlerine şuurla yapıştıkları, islâmiyete mantıkla sarıldıkları devirlerde eriştikleri medeniyet seviyesi muasırlarının medeniyetinden çok üstündü. Dünya tarihi tetkik edilince bu cihet derhal anlaşılır. Tevekkülleri ilim ve ifan, fen ve sanat sahala-

Peyami Safa, Atsız, Hikmet Tanyu, Prof. Abdülkadir /nan, Arif Nihat Asya, Orhan Şaik Gökyay'ın hazırladığı eserlere de sıra ile Toprak Yayınları olarak neşredilecektir.

SOLCULAR LİSTESİ: A harfinden başladığımız Solcular Listesine tasnifteki gecikmeden dolayı birkaç sayı ara vermek zorunda kalmıştır. Önümüzdeki sayılarda devam edilecektir.

MAHMUT MAKAL. Dergimizin geçen sayılarında neşredilmiş olan «Bir küstahlık» yazısı ile Nejdet Sançar, «Mahmut Makal hâlâ sayıklıyor» yazısı ile Darendelioğlu mahkemeye verilmişlerdir.

FAKİR BAYKUT: Gene geçen sayımızda neşredilen «Utanmaz Adam» başlıklı yazıdan dolayı Mehmet Özbildirici ve Darendelioğlu mahkemeye verilmişlerdir. Fazirle bir ilgisi olmayan bu yazı gariptir ki Fakir tarafından şikâyet konusu olmuştur.

İDAREHANEMİZDE TUTULAN ZABIT: Bir küstahlık yazısında mürettip hatası yüzünden Çakal olarak çıkan yazıya dair tavzihimizi geçen sayıda münderecatımızın çokluğu yüzünden neşredememiştik. Savcılık bu yazıyla ilgili dâva dolayısıyla ifademizi aldığı gün, İdarehanemizde de tavzih dizilmiş fakat neşre imkân bulunamamış olduğumuza dair bir de zabıt tanzim ettirmiştir.

rumda onların terakki ve itilâlarına mâni olmamıştı. Çünkü tevekkül, atalet demek değil, esbabına tevessülden sonra Allaha dayanıp güvenmek demektir. Neticelerin sebepleriyle mevcudiyetleri değişmeyen Sünneti İlahiye (Âdeti İlahiye) muktezasından ise de, sebebi de ve bunun tâbi olduğu şartları da halkeden Allahdır. Yalnız kulun bu sebeplere tevessül etmesi ve kendisinde halkolunan kuvvetleri harekete getirmesi lâzımdır. Cenabı Hak Kur'anı Keriminde Habibi Zîşanına: Müşavere et, ondan sonra azmeylediğinde Allaha tevekkül eyle.. buyurmuştur. Azim, sai ve ihtimamı tazammun eder. Bir insanın mücehhez olduğu kuvvetleri harekete getirmeyip de Allahdan rızık ve muvaffakiyet beklemesi İslâm dininin red ve takbih eylediği ataletin tâ kendisidir.

Şu Hadisi Şerifle de tevekkülün ne demek olduğu apaçık anlatılmaktadır. Eshabi Kiramdan bir zat Resûlü Ekreme Allaha tevekkül ederek devemi başıboş bıraktım.. demesi üzerine, Hazreti Resûlü Ekrem, evvelâ bağla, ondan sonra tevekkül et.. buyurmuş ve bununla ümmetine muhafaza ve tedbirde kusur edilmemesini tavsiye ve emreylemiştir. Kuşlar sabahleyin yuvalarından aç kalkar ve akşam tok dönerler.. mealinde olan Hadisi Şerifte de yaşamak ve muvaffak olmak için sây ve gayretin lüzumuna işaret vardır. Kuşların yuvalarından aç kalkıp akşam tok olarak dönmeleri, tehlikeler içinde kırıkları, bayırları, bağ ve bahçeleri dolaşıp yorulmaları semeresidir. Yoksa onlar her gün etrafa koşup dolaşmasalar aç kalır ve nihayet helâk olurlardı. Görülüyor ki, şuur ve idrâkten mahrum olan hayvanlar bile sây ve gayretle maişetlerini temin edebilmektedirler.

Son olarak kaydedelim ki, Hazreti Nebii Zîşanın hayat safhaları göz önüne getirilirse tevekkülün ne demek olduğu hususunda başka delil aramağa ihtiyaç kalmaz. Gerek hususî işlerinde, gerekse vazifei Risaleti ifade mübarek hayatları baştan sonuna kadar sây, mücadele ve bin türlü meşakkatle geçmiştir. Tevekkülü atalet ve miskinlik mânasına alan bir dinin mübeşşiri bu kadar faal ve gayyur olamazdı.

Ali Himmet BERKİ

Şol Alemden

Die Zeit'tan nakleden:
S. KADİROĞLU

Hrutçef'in Tarih Bilgisi: New York Times gazetesi, Amerikayı ziyareti vesilesiyle Hrutçef'in Amerika tarihini bildiğini isbat etti. Sovyet Başvekili Foreign Affairs'de neşrolan «Sulh içinde beraberlik» (ki bu Hrutçef'in bir batı gazetesine yazdığı ilk yazıdır) başlıklı makalesinde, Amerika Birleşik Devletleri tarihinin son 150 senelik devresinde «Amerikan topraklarına hiçbir düşman çizmesinin ayak basmadığını» yazmıştı. Halbuki Hrutçef 1812 İngiliz - Amerikan harbi sırasında İngiliz kıt'alarının Washington'u zaptettiğini ve İkinci Cihan Harbi sırasında da Pasifik aadlarının Japon işgal kıt'aları tarafından idare edildiğini unutuyordu.

700 Küçük Nikita: Sovyet rejimindeki Doğu Almanyada son senelerde nüfus memurluğuna tam 700 küçük için Nikita adı kaydettirilmiştir. Komünist Partisinin hararetli taraftarları böylece komünist âleminin şefine olan saygı ve şükran duygularını ifade fırsatını buluyorlardı. Fakat çocuklara Rus isimleri verme modası son zamanlarda o derece arttı ki, nihayet Komünist Partisi bile dahili bir tamimle hararetli taraftarlarına, halkın Rus isimleriyle eşizinden imtina edilmesini ihtar etmek hücumunu duydu.

(Görün, milliye konusundaki hassasiyeti rivayet edilen Almanları bile rejim(!) ne hale getirmiş.)

Telif âleminin yeni yıldızı: Artık Nikita Hrutçef de müellifler arasına karışıyor. Amerikan haber - magazin gazetesi Newsweek'in emin kaynaklardan edindiği haberlere atfen bildirdiğine göre Kremli'nin şefi «Sulh içinde beraberlik ve iki ideoloji arasındaki rekabet» adı ile bir kitap yazmaktadır.

Sanki ismarlıyan olmuş da...

Akademik hürriyetsizlik: Polonya Üniversitesinde diyalektik materyalizm hakkındaki dersler, yeniden mecburî dersler arasına dahil edilmiştir. Bu mecburî ders stalinistik devirde üniversiteliler arasında pek rağbet görmemiş, hoş karşılanmamış ve 1956 da da mecburiyet ortadan kaldırılmıştı. Lakin şimdi tarih yine dönüyor.

Hrutçef'in Hikmet (!) ler

Kuvvet halkındır, her şey ona aittir. Ben sadece şu ayağымda taşıdığım pantolonun sahibiyim.

Nikita Hrutçef
(20 th Century Fox Film Şirketi Başkanı Spros Skouras'a)

Kızıl renkte bir telefonum vardı. Fakat defetmek zorunda kaldım, çünkü kızıl renk gözlerime dokunuyordu.

Nikita Hrutçef
Kimin ineği böğütirebiliyorsa, tasmancunkine yaraşır.

Nikita Hrutçef
(Sovyet Başvekilinden batılı kuvvetlere)
Bizde grev yalnız karı koca arasında caizdir.

Nikita Hrutçef
Mukaveleler de izdivaçlar gibi feshe diledilirler.

Nikita Hrutçef
Bu resmen edpesizliktir. İnsanların yüzü tersinden daha güzeldir. Ancak karınları tıka basa doymuş insanlar bu ve benzeri acayıplıklardan zevk alırlar. Normal ahlak sahibi bir kimse böyle şeylere ilgi duyamaz.

Nikita Hrutçef
(Bir Holivud stüdyosundaki Kan-Kan dansı için)

ONLAR ÜSTÜNE

Kadınlar da komünistler gibidir. Vücut hatlarının intizamı uğruna yapamıyacakları şey yoktur.

Wendel Carter
(Amerikan televizyon sohbetçisi)
Amerika eğer seks bombalarına gösterdiği alâkanın yarısını da raketlere gösterebilseydi, şimdiye kadar çoktan ayda inşaata başlanırdı.

Al Capp
(Amerikalı karikatürist)
Biz eğer bu ağır tempoyu muhafaza edersek, korkarım ki ayda karaya çıkmak için Ruslara gümrük ödemek zorunda kalacağız.

Wernhernon Brani
Ruslar, nerenin ayazda kaldığını (buz tutuğunu) görebilmek için don yapacak

DESTANLAR DOLUSU

2

— Ulubatlı Hasan —

Her şey daha güzeldi bugün
Öleceğim yazılıydı şafakta
Çizgi çizgi yazılıydı kaderim
Kaderim sınısıcağı.

★

Yörem öyle sıcak ki
Gaziler yavuz
Öylesine merttiler

bir günü gözlerier.

Dean Acheson

(Eski Amerika Hariciye Vekili)
Komünistlerin kalplerimizden alevle-
dikleri ateşte çorbalarını pişirmelerine mü-
saade ediyoruz.

Joachim Lipschitz

(Batı Berlin senatörlerinden)
Hrutçef bir taraftan zeytin dalı ile
yelpazelerken, öteden beynimize indirme-
nin yollarını arar.

Lyndon Johnson

(Amerikalı Senatör)
Tarihin seyri göstermiştir ki, daha
dün ihtilâlcî veya inkılâpçı olanlar bugü-
nün en musır muhafazakârları haline gele-
bilirler.

W. Padyslaw Gomulka

(Polonya komünistleri 1. Sekreteri)
Benden daha dazlak kafalı birini gör-
müş olmak, benim için her zaman büyük
bir zevk vesilesidir.

Jimmy Durante

(Amerikalı komik, Hrutçef'in ziyareti ve-
silesiyle).

Die Zeit'tan nakleden:
S. KADİROĞLU

Savaşa alışık hepsi de
Ölüme cömerttiler.

★

Bu defa yapayalnız
Tek başına bu defa
Kanım kalkmış ayağa
Kanım savaşıyordu!
Bir ilâhi emir geliyordu yerine
Bunca direnişine
Sûrlar utanıyordu.

★

Burçlardaki şehid'lik daha yakışır bana
Daha şan, daha şeref
Burçlardaki şehid'lik daha yakın Allaha
Daha bir ölümsüzlük.

★

Bu defa gövdesiz baş
Başsız gövde bu defa
Geçiyorum en azgın insanların önünden
Gidiyorum, sancağa kanımı döke döke
Basamak oluyor ayağıma şehid'ler
Mertçe, yiğitçe, erce
İniyorum kılıçların üstünden.

★

Bir ecel gölgesi iniyordu Bizansa
Haçlı bayrağı yere fırlattığım burçlardan
Bir ecel korkusu
Bir ecel anı

★

Sıgınyordu besbelli bu sabah tan yerine.
Kapkaranlık ve posa
Bir sonsuzluk uykusu çöküyordu
Ortaçağın üstüne.

★

Artık duruldu zaman
En güçlü nağraların kökleştiği toprağa
Kanım yakışıyordu
Zaferler ışımsız bayrağım
Boylu bayunca sustuğum yer
Ve göğsümü delen ok.

Sabri Keleşeroğlu

GENÇLİK

Yılmaz ATEŞ

Anladığımız mânada gençlik, mensup olduğu milleti kendisine güvenle bağlayan, idealist bir topluluktur. Gençlerimiz, kendilerinden istenilen feyzi birtakım kanunlara, örf ve âdetlere bağlı kalmak ve onlara riayet etmekle verirler. Bugün büyük Türk milletinin gençliği olarak bizler, her türlü mesuliyeti idrak edebilirsek; güpheşiz en az vazifesini yapmış kimseler kadar mesut ve bahtiyar oluruz. Bugün millet; cumhuriyet gençliğinden bir şeyler bekliyor. Lafla milliyetçilik olmaz. Biraz olsun daldığımız derin uykudan uyanalım da, hiçolmazsa Atamıza verdiğimiz sözü yerine getirmeye çalışalım. Millî davamızı fiiliyat sahasına tatbik etmek millî bir vazifemizdir. Bu vazifenin lâyığı ile yapılabilmesi için; genç kardeşlerimizin kendilerine düşen mes'uliyetin kıymetini idrak edebilmeleri lâzımdır.

Kendilerinde bir parça mes'uliyet şuru taşıyan kimseler, vatanımıza ve millî bütünlüğümüze tevehî edilen yıkıcı faaliyetler karşısında hiçbir zaman bir seyirci gibi kalamazlar. Zira, onların damarlarındaki asil kan Türk ırkına has bir insiyakı ile herhangi bir haksızlık karşısında birden coşkun bir sel halini alır. Damarlarında coşkun bir sel gibi devreden bu kan onları hak ve adaletin müdafii bir insan olarak karşımıza çıkarır. Yakın tarihimize bir göz atacak olursak görürüz ki; millî mücadeleyle muvaffakiyetle bağaran Türk nesli, cumhuriyetle beraber gereken ıslahatı yapıp, inkılâpları da aynı muvaffakiyetle vücuda getirdi. Büyük Ata bu dahi-yane eserlerini bizlere emanet etti. Arada sırada gafiller çeşitli yayın vasıtaları ile; inkılâplara ve kurucusuna hakaret etmektedirler. Gafiller, ayrıca bunların müdafii olan gençliği de birtakım gizli ve mantıkan tasvip edilmiyecek saçma fikirler telkin etmektedirler. Bu durum karşısında sesimizi çıkarmamamız, Atamızın aziz ruhunu rencide eder. Hattâ daha vahim olarak, millî bütünlüğümüzü bu zehirli fikir-

lerle tehlikeli bir durum arzedebilir.

Dâva arkadaşları şu hususu hiçbir zaman hatırdan çıkarmasınlar: bizim bugün tarih önünde en büyük mes'uliyetimiz ve vasifemiz, asırlarca döktülen mübarek esdat kanlarının karşılığı olan cumhuriyet ve inkılâpları, her gün biraz daha artan komünizm ve benzerlerinin yıkıcı tahribatından korumak ve bu tahribatı yapan inkılâp düşmanı kıza yılanların başını kütükken ezmektir.

Millî bütünlüğümüze ve inkılâplarımıza kasdetmek için fena ideolojilere saplanan kafaları örtümcek ağı ile kaplanmış, beyin sulanmış gafiller çok dikkatli olsunlar. Zira; milliyetçi, mukaddesâtçı gençlik onların hakikaten uzak ve tamamen fesatlarla dolu görüş ve düşüncelerini hiçbir zaman tasvip etmiyecektir. Onlar boş yorulmasınlar artık!... Milliyetçilik kisvesi altında içimizden bizi parçalamaya çalışan şahsiyetsiz kimselerin palavracı sözlerine karnımız tok. Varsın onlar söyledikleri gibi hareket etsinler. Bizlere bir zararı dokunmasın. Biz de hak bildiğimiz yoldan ayrılmıyacağız. Bu işte kimin kazanıp kimin kaybedeceğini zaman gösterecektir.

Neticede; gençlik olarak biz: Atamıza ve inkılâplara yapılacak herhangi bir saygısızlığı hiçbir zaman cezasız bırakmıyacak, inkılâpları da her yerde ve her zaman yapacak ve müdafaa edeceğiz.

MOSKOVADAN

GELİYORUZ

Toprak yayınlarının bir başka

eseri

Yakında çıkıyor!

Besmele Çeken Matmazel

Osman Kirişçiođlu

Büyükadada bir arkadaşımı ziyarete gitmiştim. Kendisi kıtalararası ticaret yapan tanınmış bir armatörün yeğeni idi

Ev sahibi hanım Anadolu Kulübünde kocasını bekliyormuş. Arkadaşımın ourduk. Evde, daha doğrusu köşkte, çocuklara bakan bir Rum dadı, bir hizmetçi, bir bahçıvan, biri yedi, diğeri on yaşlarında evin iki oğlundan başka köşkte kimse yoktu.

Yemeğe oturduk. Rum dadı evin çocuklarıyla meşgul oluyordu. Yemeğe başlamadan hepimiz sustuk. Çocuklara dadıları ayrı ayrı besmele çekti. Biz sustuk. Çocuklar bu nimetleri verdiği için Allaha şükürler ettiler. Hayretler içerisinde yemeğimi yedim. Yemekten sonra tekrar anne ve babalarının sıhhati ve Allaha hamdiçin dua edildi.

Biraz sonra Adanın âni sağnaklarından biri boğandı. Alaca karanlıkta şimşekler çakıyor, göz alabildiğine gürlüyordu. Yakınlarımıza yıldırımların düştüğünü anlıyorduk. Bu havada dışarıya çıkmanın imkânı yoktu. Aniden kapı çalınmaya başladı. Ev sahibi hanım, çocuklarının korkuması için havanın muhalefetine rağmen gelmişti. Sempatik bir hanımefendi... Dadı ve diğeri hizmetçiler kendisine, «Madam» diye hitap ediyorlardı. Arkadaşa:

— Dayının hanımı müslüman değil mi? diye sordum.

— Evet, Türk ve müslüman... Hem de meşhur ..... ailelerinin kızıdır, diye cevap verdi.

İşte aile harimimize kadar sokulan bir köksüzlük ve inkâr örneği... Besmele çeken Matmazel ve kendisine Madam dedirtiren Türk ve müslüman kadını...

Ülküdaşlarıma:

Tanrım!

Bu ne çılınca özleyiş! Bu ne hasretle söylemiş!

Meçhul ufukların, karanlık sonsuzluklarından özlemle kucak açmış MEFKÜREM!

Heyecanla açılan kolların, hüznle kapanmadan yetişirim sana ben!

Boynu bükkük, kalbi kırık, sinesi düğük durma öyle... Evet, anadan öksüz; babadan yetimsin MEFKÜREM!

Fakat bilmelisin... Sana gönül vermiş biri var... Senin yolunda mecnun, sensiz O'a dünya dar!

MEFKÜREM! Sana bir tâç yaptım öksüz çiçeklerden!

Ümit ederim tâcımı seveceksin...

Hatibođlu Ramazan Çelik

Ve,

Zannederim tahtımı beğeneceksin... Çünkü bu tâç; senin gibi anadan öksüz, babadan yetim çiçeklerden yapılmıştır... Çünkü bu taht, üstünde destanlar yaratılan tepeliklerden kurulmuştur...

MEFKÜREM!

Bedenimdeki tutuşma, hislerimdeki yanma, kalbimdeki alevlenme niçin?

Firkatte alevlenme, hasrette yanma var da ondan mı?

Karanlık ufkumun güneş!

Cennette Hürilerin eşi!

Dünyamda Sultan Hürrem!

Sana çılınca geliyorum.

Beni hasretle bekle

MEFKÜREM!

Komünist Esiri Türkler :

yaptığı gibi, Azerbaycanda da halkı gaflet uykusunda devam ettirmek üzere bir taraftan mollaları kayırmış, cehalet ve taassubu, şillik ve sünnilik ihtilâflarını bunlar eliyle körüklemeye ve himayeye çalışmış; diğer taraftan Rus okullarında yetiştirerek Ruslaştırmaya gayret ettiği gençlerle memleketi idareye ve Ruslaştırmaya uğraşmıştır. Fakat, gerek yetişen gençler ve gerek halk, aralarında parlayan ruh ve zekâların neşriyat ve teşkilât-ları ile millî benlik ve birliklerini bulmakta gecikmemişler ve bu suretle Çarlık siyasetinin maksatlarını boşa çıkarmışlardır. Bu milliyetçiler sayesinde Azerbaycan Türkleri 1917 ihtilâlinde, diğer Rus mahkûmu gayrirus milletler gibi, millî hâkimiyet ve istiklâllerini ilân ettiler; millî meclislerini kurdular; millî hükûmetlerini teşkil ettiler. Bu mutlu hâkimiyet iki yıl devam etti; temsil edilmek üzere yabancı memleketlere elçiler gönderdi. Bütün bu önemli ve tarihî hareketlerde, teşkilât olarak, en büyük rolü «Müsavat» fırkası oynamıştır.

Rus ihtilâli sırasında Azerbaycan Türkleri, henüz silâhlanmamış ve Çarlık zamanında askere alınmadıkları için, askerî teşkilâta sahip bulunmamış olmaları yüzünden, Bolşevikler ve Ermeni silâhlı askerleri ile çarpışmaları ve bunların katliâmalarına uğramaları, müsavî şartlar altında cereyan etmeyen facialarla doludur.

Kafkasyada yaşayan Gürcü ve Ermenilerin Türk ve Müslümanlarla müşterek düşmanları Bolşeviklere karşı birlik cephesi kuramamış olmaları, bilâkis yekdiğere karşı düşmanca vaziyet takınmaları ve düşmanla işbirliği yapmaları, bu milletlerin felâketlerini mucip olmuş ve gelecek için bunlara ibret dersleri vermiştir.

26 Nisan 1920 tarihinde, Dağıstan'da Denikin ordusunu yendikten sonra, milletleri birtakım yalan ve hilelerle oyalar-ken, ansızın Azerbaycana hücum eden 60 bin kişilik Bolşevik ordusu müstakil Azerbaycan topraklarını istilâya başlamış ve millî hükûmet, yerini 27 Nisan günü Azerbaycan komünist fırkasına bırakmak me-

buriyetinde kalmış bulunuyordu. Bu caniyane hareketlerini yalan ve hile yolu ile yapan Bolşeviklere karşı Azerbaycan Türkleri ve bilhassa Gence'liler mühiş ve kahramanca mukavemet gösterdiler, destanlar yarattılar; Bolşeviklere büyük kayıplar verdirdiler. Artık birer birer komünistlerin eline düşen şehir, kasaba ve köylerde tevkifler, sürgün ve idamlar başlamış, kızıl kıyamet kopmuştu.

27 Nisan 1920 müşibet tarihindenberi Türk yurdu Azerbaycan, komünist kukla cumhuriyetinin, Kremlin'den verilen emirlere uyularak, yaptığı icraatın zulmü ve her türlü hürriyetten mahrum baskısı altında inlemektedir. Buna rağmen, Türklük fikri, vicdanı; istiklâl iman ve ideali söndürülmektedir. Teknik, maarif ve ilim sahasında inkişaf ve terakkisi durmayan Azerbaycan Türkü, bir gün mutlaka kendi mukadderatına sahip ve hâkim olma ümidini kaybetmemektedir.

Azerbaycanın muhaceretteki hakiki milliyetçi ve istiklâlcî evlâtları da, bütün maddî yokluk ve sıkıntılara rağmen, aynı mukaddes gayenin yayılması ve tutunması uğrunda, aynı düşmanın mahkûmu milletlerin mümessil ve mücahitleri ile, müşterek bir cephe halinde, iman, azim ve feragatle çalışmaktadırlar. Büyük Azerbaycan liderinin: «Bir kere yükselen bayrak bir daha inmez!» şiarına inanmaktadırlar.

Avukat Müstecib ÜLKÜSAL

A Y R I N T I

Türkiyede, Türkistanda insanlar yaşar

Bir sınır boyu uzakta

Düşlerinde ayla yıldız görürler

Gönüllerinde kardeşlik

Yüreklerinin çarpıntısı duyulur yıldızlı

gecelerde

Damarlarında aynı deli-dolu kan

Türkçe yakarırılar Tanrıya

Türkiyede ve Türkistanda insanlar;

Bir kader boyu ayrı

Bir sınır boyu uzakta,

Osman Güngör

Ayhan İnal ve Şiirleri

Halil Özyıldız

Eskidenberi milliyetçi dergileri takip edenler için bu isim yabancı değildir. 1950-1953 yılları arasında çıkan pek çok milliyetçi dergide Ayhan İnal imzasına rastlamak mümkündür. O dergilerin kalbur üstü şairleri arasında iken birden susuverdi. Ne milliyetçi dergilerde, ne de diğer sanat dergilerinde onun imzasını göremiyorduk. Bu Türk Yurdunun çıkışına kadar devam etti. Türk Yurdunun birinci sayısında karşımızda yepyeni bir Ayhan İnal bulduk. Hisler aynı coşkunuğu muhafaza ediyor, ancak deş dolu coşkunluk değil... Bir kalıba girmiş, olgunlaşmış, aşkla yuğrulmuş bir coşkunluk.

**Dal uçlarında titreyirdi
Yemyeşil hayallerim
Duaya kalkardı beş vakit
Zirvesinde ellerim.**

Bu mısraların bu kadarla kalmıyacağına, İnal'ın dizginlediği coşkunluğun romantizme doğru akışının daha güzel, daha üstün mısralarla kırışmaya çıkacağını düşündük. Ancak, bunun çok kısa zamanda ortaya konulacağını doğrusu ümit etmiyorduk. Demek geçen zaman zarfında boş durmamış, demek zaman onda çok hayırlı bir değişiklik meydana getirmiş. Türk Yurdu'nun 3. sayısını okuduğum zaman gerçek şiiri, özlediğimiz şiiri bulmanın heyecanını duydum. Nihayet milliyetçi cephe Ayhan İnal'ın şahsında aradığı şairi bulmuştu. Milliyetçilik şiirde belirli bir tarzın dışında ifade edilemez, milliyetçilik şiirin sanat değerinin yükselmesine mâni olur diyenlerin Kara Sevdayı okumalarını isterdim.

Yurt sevgisi, Tanrıdaki özlemi, derinliğine inen bir arayış içinde en güzel ifade tarzını bulmuş.

**Bir pınarım
Kaynağı bendedir pınarların,
Yücelerden en yüceye akarım,
Dalgalar!
Beni de katın köpüklerinize**

**Tanrıdağlarından geliyorum
İletin beni denize.**

Serbest vezinde A. İnal pek çok şaire nasip olmayan bir âhenk meydana getiriyor. Mısralar arasındaki bu âhengi hislerin ifadesindeki mükemmeliyette aramak gerekir.

**Nerdesin ey cihanı dolduran nûr?
Terket beni ey kendini bilmeyen mantık
Ey aynalarda gizlenen gurur bırak beni
Ey güzel güneş, ey ebedî ateş yak beni
Yanmadan sönmekteyim.
Nesimi gibi, soy, Mansur misali yak
Yak beni.**

Ayhan İnal'ın seçtiği sıfat ve tamlamalar şiire ayrı bir özellik kazandırıyor. Sen yeni başlıyan takvimlerdesin Arzu beşiğinde sınırsız niyet Ben tükenen mesafelerdeyim Selvilikler eşğinde hayalet.

Zaman zaman kafiyeden istifade edildiği, bunlarla mısraların kuvvetlendirildiği görülmüyor. Türkçenin akıcılığı o kadar güzel kullanılıyor ki; bu, mısraların kolaylıkla söyleniverdiği hissini uyandırıyor. A. İnal'ın dili eski halk şairlerinin veya Yunus'un dilini andırıyor. Tabiri caizse Ayhan İnal'da onların modernleşmiş serbest vezine dökülmüş şekillerini görebiliyoruz. Zorlama yok, yapmacık yok, duyduğunu yazıyor, yazdıkları göntülden geliyor; bunun neticesinde İnal'da tatlı bir lirizm buluyoruz.

Ayhan İnal'ın dikkate değer şiirlerinden biri de Türk Yurdu'nun 11 ve 12. sayılarında yayınlandı. Genç bir adam hayatın acısını, ızdıraplarını, sevinçlerini tadarsa, sevgilerin en güzelini anlayıp anlatamazsa, bu insan A. İnal olursa ortaya çok güzel bir şiir, «çağrı» çıkar.

Günahlar sonsuz, şevkler bir anlık

Gözler öldüresiye kanlı, ruhlar
karanlık
Tuzaklar adım başı lâv kismada
dudaklar

İçim - dışım yanık
Kurtarın beni insanlar
Kurtar beni insanlık.

Ya kötü yürekliler arasında iyiyi, gü-
zeli arayış, ya böylesini seviş; en güzel
ifade tarzını bulmuş.

Nerdesin iyiliğin, güzelliğin anası
Gel ki gönlümdeki yangınları
söndüreyim

O tertemiz öpülesi alnını göster
Beyaz göreyim.

Hisler artık arayışla birlikte yükseliyor,
genişliyor; fakat mısralar arasındaki ra-
bita muhafaza ediliyor. A. İnal'ın şiirinde
merkez kalptir. Hisler kalpten hareket
ediyor ve tedricen genişliyor. Sevgi, nef-
ret, aşk, özleyiş gibi şiirlerine hakim olan
duygular bunu isbat ediyor. Ancak A.
İnal'da hisler, duygular bir tek yönde
veya bir tek sahada inkişaf etmiyor. «Es-
mer meleğine» duyduklarının yanında yurt
ve millet için ırkımızın kahramanları için
duydukları yer alıyor. Bunlardan ayrı o-
larak şairin gönlünde ilâhî bir sevginin
var oluşu şiirine renk ve tad katıyor.

Baharın ömrün
Geldiğin yerde hayat başlıyor
Sensin en taze, sensin iyi, en güzel
Hepsi bir yana
Seni anlamak her şeyden güzel.

Bunun yanında şairin Alparslan'a duy-
dukları ne kadar güzel, ne kadar ulvi.

Ey Ay-Yıldızın güneşi hakan
Dilediğin anda kopmuş fırtına
Düşman tümen tümen kaçmış önünden
Tarih destan destan düşmüş ardına.
Ey şeref tacına Alparslan
Âbidendir yurdumda yükselen
mamureler.

Ve senindir
Gönlümde bir lâhî Fâtihadan türbeler

1959 yılı A. İnal için bir dönüm noktası
daha doğrusu yeni bir hamlenin başlangıcı
olmuş görünüyor. Karasevdania, Çağrının
şairinden daha güzel, daha da mükemmel
eserler beklemek hakkımızdır. Ancak bu-
nun için sistemli ve düzenli çalışmasının
gart olduğunu da bu arada hatırlatırız.

Yurd Haberleri

Afyondan

Afyon Kültür Cemiyeti 19 Mart 1960
Cumartesi gecesi Afyon Orduevi sinema
salonunda Çanakkale Zaferinin 45. yıldö-
nümü dolayısıyla bir kahramanlık günü
tertiplemiştir. Vali, Kurmay Başkanı ve
çok güzide bir kalabalığın takip ettiği bu
toplantı milli şair Mehmet Emin Yurda-
kul'un «Vur» şiirinin okunması ve bir sa-
vaş tablosu ile başlamış, bandonun çal-
dığı İstiklâl marşından sonra kısa bir a-
çış konuşması yapılmıştır. Bundan sonra
«Meydan Okuyorum» şiirini Akın İzmirli-
oğlu, «Moskof Kini» şiirini Yüksel Saman-
tır heyecanlı bir şekilde okumuşlardır.

Yarbay Maksut Savaşeri 18 Mart 1915
savaşını anlatmış, «İsterim» şiirini Erkut
Karaosmanoğlu okumuştur.

Ordumuzun kıymetli subaylarından
Kurmay Başkanı Albay Halit Tuncer'in
yazdığı «Elif» piyesi çok muvaffak bir şe-
kilde temsil edilmiş, Kurmay Başkanı tem-
silden sonra savaş hatıralarından bahset-
miştir. Salonda heyecan son haddini bul-
muştu.

Sabahattin Genelioğlu'nun okuduğu
«Ey Türk!» parçası, Cengiz Bozkurt'un o-
kuduğu Mehmetçik, Efdal Sakanın okudu-
ğu «Türkün, Büyüğün» şiirleri heyecanlı
bir kat daha arttırmış, salon alkışlarla
inlemişti. Öğretmen Uğur Yüksel'in Çan-
akkale'de Türk Kahramanlığı ve Meh-
metçik mevzulu çok güzel ve heyecanlı
konuşmasından sonra Çanakkale şehitle-
ri tablosu yapıldığı zaman heyecandan göz-
leri yaşaranlar çoktu.

Afyon Kültür Cemiyetini ve milliyet-
çi gençlerimizi tebrik eder, başarılar di-
leriz.

TOPRAK'ın

5 ci cildi çıktı
Ödemeli 8 liradır.

Ülküdaşların Sayfası

S E F E R L E R

(Aziz Öğretmenin Hikmet
TANYU Bey'e)

Sel sel gideriz burdan, gür gür döneriz
ordan,
Duyulur şakıştığımız en uzak diyarlardan.
Hakanlar bir ağızdan ordulara: İleri,
Sıra sıra dizilmiş zafer kafilesi.

A. Mustafa Kulâber

B İ Z

Haçlılara göğüs geren,
O kahraman Türkleriz biz
Bir yumrukta yere seren,
İman ile coşanız biz.
Nice vaşa meydanında,
Allah deyip koşanız biz.
İstanbulun surlarını,
Gemilerle aşanız biz.

Üç kitada at oynatan,
Ataların evladı biz.
Şu toprağa canlar katan,
Vatan için öleniz biz.

Ömer Ontlek

BİZİMDİR ONLAR

Bizimdir onlar bil, şahit ol Tanrım
Bir anam, bir babam, bir kardeşim var.
Bir Efem, bir Balam, bir Dadaşım var.
Ayrılmak olur mu onlardan Tanrım?

Tanrım şahit ol ki ölsem ah demem
Bir ATAM, bir vatan, bir bayrağım var.
Bir Ada'm, bir Kıbrıs, bir sancağım var.
İsteyemez kimse şahit ol Tanrım.

Mümtaz Akbulut

GEREĞE DOGRU

Dostum! İlk adımımı attım
Mutlu aydınlıklarına gerçeğin.
Tutkunluğum daha çok sizlerden yana
Sevgim sizlere yöneldi

Daha çok bağlandım toprağa.
Dostum! İlk adımımı attım
Mutlu aydınlıklara gerçeğin.

Mustafa Sarkılar

TÜRKOĞLUYUM BEN

Vayanıma bağlı,
Tanrıya inanan
Mütevazı, coşkun
Türkoğluyum ben.
Tanrı bilir millet yüceliğimi.
Kâinatın saf milleti işte ben.
Alın ak, şanı pek
Türkoğluyum ben.
Her ân hazır, sulh uğruna çalışan,
Yükselmek ülkümüz her ân.
Düşmana mert, dostta cöbert
Türkoğluyum ben.
Tarih şahidim, var mı iddian,
Cephelerde kaç yerinden vurulan
Gazileri, orduları durduran
Türkoğluyum ben.

Beşiktaş, Necmi ALTINAY

O K U

Turgut ÇAKIR

Okumaktan sakın. Sakın ki; ilim, irfan
bağını çözesin. İnsanlar arasına girip, va-
zifeni huzur içinde yaparsın. Aksi halde...
Çöllere düşersin. İnsanlar arasına girip,
vazifeni huzur içinde yaparsın. Aksi hal-
de... Çöllere düşersin. Avare, avare sah-
raları dolaşırsın. Dağlara turmanırsın.
Okumak için... Ama nafile... Zaman ihti-
yar etti seni... Şimdi ihtiyarsın. Lâkin
uyuşuk. Belki erken bunamışsın. Olabilir.
Ne olursa olsun, denk atmahısın adımları-
nı. OKUMALISIN.. OKUMALISIN... O-
KUMALISIN... İlim peşinde koşmansın.
Âlim olmahısın. Feylesof olmahısın. Ama;
muhakkak OKUMALISIN... Çünkü "İ-
LİM ÇİNDE DE OLSA ARAYINIZ" der
Peygamberimiz "S.A.V." Bunun için oku-
mak âzım. Hem de pek çok. İlim sonsuz-
dur. Bitmez. Tükenmez. OKUMALISIN...
é OKUMAKTAN SAKIN. ÇÜNKÜ İN-
SAN MUHAKKAK AZAR. " Evet A-
zar... Azmak istemeyen okur. " Oku " ey
başını taşa vurmaya giden insan. "Oku "...
" Oku "... eşsiz, tatlı, güzel emirdir, emir..
İNSANLAR.....

TOPRAK Yayınları

1— Prof. Dr. Cezmi Türkün

**MİLLİYETÇİLİK ANLAYIŞIMIZ
VE KOMÜNİSTLİK**

2 — Peyami Safanın

MAHUTLAR

3 — Arif Nihat Asyanın

BİR BAYRAK RÜZGÂR BEKLİYOR

4 — Dr. Hasan F. Canseverin

TÜRKÇÜLÜK NEDİR?

5 — Nejdet Sançarın

TÜRK, MOSKOF, KOMÜNİST

6 — Şevket Kutkanın

KAYININ RÜYASI

«Ergenekon Destanı»

İsimli eserleri Dergimiz yayımları
olarak çıktı.

Türk Yurdu Yurdumuzun en güzel
Dergisi. Okuyunuz.

1 **Eyüp Sultanı Ziyaret**

2 **Ramazan Şiirleri**

F. Cemal Öğüz ÖCAL'ın 2 yeni şiir kitabı
çıktı. 50 ve 150 kr.

İsteme adresi : Eyüp Sofular Yokuşu Nu : 20 İst.